

NOTAT

28-06-2018

EMN-2017-04987

1178181

Gregers Bjørneboe

Økonomisk vejledning 2019: Aftale om regionernes økonomi

Regeringen og Danske Regioner indgik tirsdag den 5. juni aftale om regionernes økonomi for 2019. Aftalen mellem regeringen og KL blev indgået torsdag den 7. juni. Aftalerne kan findes på Finansministeriets hjemmeside (fm.dk).

Dette punkt til økonomisk vejledning gennemgår de økonomiske forudsætninger for økonomiaftalen og beskriver væsentlige aftalepunkter. Der skal endvidere henvises til øvrige punkter i økonomisk vejledning, der beskriver lov- og cirkulæreprogrammet, pris- og lønskøn, kommunal medfinansiering og den nye nærhedsfinansiering.

1. Aftalt udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne i 2019

Regionernes økonomi blev forhandlet med udgangspunkt i det af Folketinget vedtaget udgiftsloft for 2019. Heri indgår et omprioriteringsbidrag på 1 procent på administration på sundhed, samt et omprioriteringsbidrag på 1 procent på regional udvikling.

Der er aftalt et samlet udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne i 2019 på 114.389,7 millioner kroner, heraf skøn for udgifterne til medicintilskud på 5.670 millioner kroner. Hertil kommer reguleringer som følge af DUT og andre reguleringer på bloktilskudsaktstykket.

Tabel 1 – Aftalt udgiftsniveau i 2019 på sundhedsområdet, mio. kr.,

Aftalt udgiftsniveau	114.389,7
- Heraf medicintilskud	5.670

Det skal bemærkes, at tabel 1 er opgjort eksklusiv reguleringer fra lov- og cirkulæreprogrammet (DUT), midler fra finanslov 2018, satspuljen for 2018-2021 samt sundhedsstrategien. DUT beskrives i vejlednings-punktet '*Generelle tilskud til regionerne i 2018 og 2019, lov- og cirkulæreprogram*'. Udgiftsniveau inklusiv DUT med videre er opgjort senere i dette vejledningspunkt. I økonomiaftalen for 2019 er der aftalt en realvækst på sundhedsområdet på 1.000 millioner kroner.

Tabel 2 – Aftalt realvækst i 2019, mio. kr. og 19-pl

Bedre behandling og kapacitet til håndtering af det demografiske pres	500
Teknologibidrag	-500
Prioritering i regionerne (til ny sygehusaktivitet, herunder demografi)	133
Effektiviseringsgevinster fra kvalitetsfundsbyggerierne	-133
Psykatri	200
Sundhed	800
I alt	1.000

Kilde: Regionernes balance 2019

Realvæksten på 200 mio. kr. til psykiatri anvendes til en fortsat kvalitetsudvikling af psykiatrien, der bl.a. skal medgå til nedbringelse af genindlæggelser og opbygning af kapacitet i psykiatrien og en styrkelse af børne- og ungdomspsykiatrien. Realvæksten på 800 mio. kr. til sundhed kan anvendes på alle udgiftsområder.

Med økonomaftalen for 2019 afskaffes produktivitetskravet og aktivitetspuljen på sundhedsområdet. Der introduceres en ny nærhedsfinansiering, der indeholder bredere mål for øget sammenhæng og omstilling af behandlingen. Nærhedsfinansieringen udgør 1,5 mia. kr. af regionernes finansiering, som betinges af, at regionerne leverer på de aftalte mål. Der henvises til notat om nærhedsfinansiering herom.

Medicinudgifter

Under økonomiforhandlingerne for 2019 blev der skønnet over de forventede udgifter til medicintilskud og sygehusmedicin i 2018 og 2019. Skønnene for medicintilskud foretages af Sundhedsdatastyrelsen, mens både Amgro og Sundhedsdatastyrelsen foretager skøn for sygehusmedicin.

Udgifterne til medicintilskud har stort set ligget stabilt mellem 2015 og 2016, mens der sås et fald i udgifterne i 2017 på 121 mio. kr. Det reviderede skøn for 2018 var under ØA19 på 5.494 millioner kroner, hvilket er en nedjustering på 285 millioner kroner i forhold til skønnet udarbejdet i maj 2017. Skønnet for 2019 er på 5.670, svarende til en forventet vækst fra 2018 til 2019 på 176 millioner kroner.

Tabel 3 – Baggrund for medicintilskud i 2019, mio. kr.

Skøn for 2018 (maj 2017)	5.779
Revideret skøn for 2018 (maj 2018)	5.494
Skøn for 2019 (maj 2018)	5.670
Skøn for vækst mellem 2018 og 2019	176

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen

Udgifterne til sygehusmedicin er gennemgående steget hvert år. I 2017 steg udgifterne med 615 millioner kroner, hvormed udgifterne til sygehusmedicin i 2017 var på 8.793 millioner kroner, hvilket var hhv. 300 og 400 millioner over, hvad Amgros og Sundhedsdatastyrelsen skønnede for 2017 ved ØA18.

Amgros reviderede skøn for 2018 er på 9.289 millioner kroner, hvilket er en opjustering på 365 millioner kroner i forhold til skønnet udarbejdet i maj 2017. Skønnet for 2019 er på 9.664, svarende til en forventet vækst fra 2018 til 2019 på 375 millioner kroner.

Sundhedsdatastyrelsen reviderede skøn for 2018 er på 9.200 millioner kroner, hvilket er en opjustering på 395 millioner kroner i forhold til skønnet udarbejdet i maj 2017. Skønnet for 2019 er på 9.451, svarende til en forventet vækst fra 2018 til 2019 på 251 millioner kroner.

Tabel 4 – Baggrund for sygehusmedicin i 2019, mio. kr.

Amgros	Skøn for 2018 (maj 2017)	8.924
	Revideret skøn for 2018 (juni 2018)	9.289
	Skøn for 2019 (juni 2018)	9.664
	Skøn for vækst mellem 2018 og 2019	375
Sundhedsdatastyrelsen	Skøn for 2018 (maj 2017)	8.805
	Revideret skøn for 2018 (maj 2018)	9.200
	Skøn for 2019 (maj 2018)	9.451
	Skøn for vækst mellem 2018 og 2019	251

Kilde: Sundhedsdatastyrelsen og Amgros

Udgifterne til medicintilskud og sygehusmedicin indgår som en del af de samlede udgifter til sundhedsområdet – på lige fod med alle andre udgifter. Skønene for udgifterne til medicin således ikke indregnet direkte i det samlede udgiftsniveau for 2019. Hvis udgifterne til medicin stiger, skal der således findes plads til væksten inden for budgettet.

Det aftalte udgiftsniveau i 2019 inkl. DUT, finanslov mv.

Regionerne kan inden for det aftalte udgiftsniveau for nettodriftsudgifterne afholde udgifter svarende til det i økonomiaftalen aftalte niveau. Hertil kommer korrektioner fra mer- og mindreudgifter som følge af opgaveændringer og midler fra bl.a. sundhedsstrategi, finanslov 2018 og satspuljen for 2017 og 2018. Det samlede udgiftsniveau på sundhedsområdet inklusiv DUT og finanslov 2018 med videre, kan således opgøres til 114.515,7 millioner kroner.

Tabel 5 – Aftalt driftsudgiftsniveau inkl. DUT, finalov mv. i 2019, mio. kr. 19-PL

Politisk balance	114.389,7
DUT	61,2
KMF på DUT	2,3
Akut Videotolkning (jf. FL18)	10,2
Udgående palliative teams (jf. FL18)	5,1
National Helikopterordning (jf. FL18)	45,7
Understøttelse af en honoraromlægning i almen praksis (jf. FL18)	30,5
Familiær hyperkolostrømlæmi over opsporing og behandling (jf. SP17)	1,5
Sekretariat for Den Sociale Investeringsfond (jf. SP18 om medfinansiering)	-1,0
Eksperimentel kræftkirurgi (KPIV - omlægning fra blok til pulje)	-2,0
Udbredelse af drift af digitale forløbsplaner (ØA16 – medfinansiering af IT)	-19,8
NemID samt øvrige tiltag til cyber- og informationssikkerhed i praksissektoren (ØA16 – medfinansiering af IT)	-7,6
Samlet driftsudgiftsniveau	114.515,7

Det skal bemærkes, at det først er for 2019, at midlerne fra finanslov 2018 vedrørende 2018 og frem, samt midlerne fra satspuljen 2017-2020 udmøntes. Derudover omlægges midler, der i 2018 blev udmøntet via bloktilskuddet, til medfinansiering af politiske aftalte initiativer

Udgiftsniveauet fra den politiske balance skal således reguleres, svarende til disse reguleringer.

Udover ovenstående midler er der en række puljemidler, der ikke er talt med her, og som der skal ansøges op særskilt.

2. Samlede finansierede udgifter på sundhedsområdet i 2018

Udover finansiering af det aftalte udgiftsniveau på 114.515,7 millioner kroner, inkl. DUT, finanslov 2018 med videre, er der aftalt finansiering af anlægsudgifter og renteudgifter. Samlet set er der forudsatte udgifter for i alt 118.306 millioner kroner inkl. udgifter til anlæg, kvalitetsfondsbyggerier og renter på sundhedsområdet.

Der er aftalt et anlægsniveau på 2.450 millioner kroner. Hertil kommer en pulje til apparatur på 110 millioner kroner, som er aftalt i Kræftplan IV og udmøntes via bloktilskuddet på aktstykket. Af de 2.450 millioner kroner er de

104 millioner kroner finansieret via anlægsindtægter. Derudover er det skønnede afløb for kvalitetsfondsbyggerierne i 2019 på 4,8 milliarder kroner. Herudover hensættes der 1.153 millioner kroner til regional medfinansiering af kvalitetsfondsbyggerierne. Hertil kommer en ansøgningspulje på 400 millioner kroner vedrørende deponeringsfritagelse i forbindelse med OPP-projekter.

Tabel 6 – Forudsatte udgifter i alt på sundhedsområdet i 2019, mio. kr. og 19-pl

Driftsudgiftsniveau	114.515,7
Anlægsudgifter (brutto*)	
- Anlægsniveau	2.450,0
- Apparatpulje (Kræftplan IV)	110,0
Kvalitetsfondsbyggerier	4.800,0
- Forudsat finansiering af kvalitetsfondsbyggerierne	-4.800,0
Deponeringsfritagelse	400,0
- Pulje til deponeringsfritagelse	-400,0
Hensættelse til medfinansiering af kvalitetsfondsbyggerierne	1.153,4
Renter	77,0
Samlet udgiftsniveau	118.306,1

**Det er forudsat, at regionerne har anlægsindtægter på 104 millioner kroner, som medgår til finansieringen af anlæg.*

Udgifterne finansieres primært via det statslige bloktilskud, statslig aktivitetsafhængigt tilskud og det aktivitetsafhængige kommunale bidrag. Den samlede finansiering fremgår af tabel 6.

Tabel 7 – Forudsat finansiering af udgifterne i 2019, mio. kr. 19-PL

Bloktilskud for 2019 på aktstykke 2017	95.824,1
Andre reguleringer	1.063,9
- Heraf regulering af bloktilskud fsva. politisk balance	1.039,1
- Heraf medfinansiering af IT	-55,7
- Heraf regulering vedr. FL18	62,6
- Heraf sygebesøg og samtaleterapi	11,9
- Heraf tilbageførsel af VEU-opsparing	6,0
Lov- og cirkulæreprogrammet (DUT – ekskl. KMF på DUT)	61,2
Revideret aktstykke	96.949,2
Statslig aktivitetsafhængigt tilskud	1.407,4
Kommunal aktivitetsafhængigt tilskud	19.406,1
Øvrig finansiering	122,2

Likviditetsfinansiering af anlægsinvesteringer	425,0
Kommunal medfinansiering på DUT	2,3
Samlet revideret finansiering i alt	118.312,2

Der er med økonomiaftalen for 2019 aftalt en ny nærhedsfinansiering, der med forbehold for Folketingets tilslutning, erstatter den nuværende statslige aktivitetsafhængige tilskud på 1.407,4 millioner kroner pr. 1. januar 2019. Nærhedsfinansieringen udgør 1.500,0 millioner kroner i 2019. Ved folketings tilslutning til den aftalte nærhedsfinansiering reduceres bloktilskuddet samtidig med 92,6 millioner kroner, hvormed den samlede finansiering er uændret.

Det er forudsat, at den kommunale medfinansiering i 2019 udgør 19.406,0 millioner kroner. Dertil kommer KMF på DUT, hvormed den kommunale medfinansiering i alt udgør 19.408,4 millioner kroner. I vejledningspunktet Kommunal medfinansiering i 2019 uddybes den kommunale medfinansiering.

Medfinansiering af It dækker over udgifter til fortsat drift af Fælles medicin-kort (FMK) og National serviceplatform (NSP), finansiering af fællesoffentlig it-infrastruktur på sundhedsområdet samt drift af Medcom løsninger.

I alt tilbageføres der over en 10-årig periode 60 millioner kroner til regionerne, sfa. Opsparing i VEU-systemet, jf. trepartsaftale indgået i efteråret 2017. Tilbageførslen af VEU-opsparing frem til 2028 sker alene som likviditet, og giver dermed ikke et højere udgiftsniveau. Hermed bliver finansieringen alt andet lige 6 millioner kroner højere end udgiftsniveauet.

Herudover er der afsat en pulje på 650 millioner kroner til refinansiering af afdrag.

Øvrig finansiering

Den øvrige finansiering på 122,2 millioner kroner fremgår af tabel 7.

Tabel 8 – Øvrig finansiering, mio. kr. og 19-pl

Anlægsindtægter	104,0
Bonuspulje for Hovedstaden (Grønlandspenge)	17,1
Bidrag til sundhed.dk og tilskud til rejseudgifter	1,1
Samlet	122,2

3. Forudsætninger for det beregnede udgangspunkt for økonomi på sundhedsområdet

Udgangspunktet for de beregnede nettodriftsudgifter er udgiftsloftet for 2019. Pris- og lønreguleringen er opgjort til 1,6 procent (ekskl. medicintilskud) fra 2018 til 2019. Der kan findes yderligere oplysninger om pris- og lønudviklingen i vejledningspunktet Pris- og lønudvikling 2017-2019.

Øvrige forudsætninger i det beregnede udgangspunkt

I det beregnede udgangspunkt er der taget højde for udgiftsprofilen på eksisterende DUT-sager (skæve DUT) på -62,2 millioner kroner, PL-rul på -425,1 millioner kroner, skæve profiler på IT-projekter på 37,4 millioner kroner, medfinansiering af nye IT-projekter på -55,7 millioner kroner og aftale om sygebesøg og samtalerapi i almen praksis på 11,9 millioner kroner.

4. Regional udvikling

Der er aftalt et samlet udgiftsniveau på regional udvikling på 3.139,9 millioner kroner eksklusive DUT.

Udgangspunktet for udgifterne er udgiftsloftet for 2018, pris- og lønreguleret med 2,2 procent. Herudover er der et PL-rul på -3,0 millioner kroner, mens der ikke var reguleringer på baggrund af skæve profiler på eksisterende DUT-sager. I økonomiaftalen for 2019 er der aftalt en realvækst for regional udvikling på 50 millioner kroner til regional bustrafik.

Det samlede udgiftsniveau på regional udvikling inklusiv DUT for 2019 kan opgøres til 3.135,9 millioner kroner.

Tabel 9 – Aftalt udgiftsniveau inkl. DUT på regional udvikling for 2019, mio. kr., 19-pl.

Politisk balance	3.139,9
DUT	-4,0
Samlet driftsudgiftsniveau	3.135,9

Nettodriftsudgifterne er fastlagt med udgangspunkt i det vedtagende delloft for regional udvikling i perioden 2018 til 2021. Det bemærkes, at Aftale om forenkling af erhvervsfremmesystemet indebærer en opgaveomlægning svarende til en reduktion på 600,0 mio. kr. Beløbet optages på lov- og cirkulæreprogrammet for 2018/2019. Reduktionen effektueres dermed i forbindelse med midtvejsreguleringen for 2019 via bloktilskudsaktstykket 2010 vedr. 2019. Reduktionen sker som en forholdsmæssig reduktion af bloktilskuddet og udviklingsbidraget.

Udgifterne til regional udvikling finansieres af et bloktilskud på 2.373,3 millioner kroner og et udviklingsbidrag på 784,9 millioner kroner, svarende til 135

kroner per indbygger. Det kommunale udviklingsbidrag er fastsat via en PL-regulering af niveauet for 2018 svarende til 1,6 procent (PL. Inkl. medicintilskud), samt revidere befolkningstal for betalingskommunerne.

Der er en særlig problemstilling vedrører Region Hovedstaden, idet Bornholms Regionskommune får 90 procent rabat på udviklingsbidraget, samtidig med at 2,3 procent af Region Hovedstadens bloktilskud på regional udvikling udbetales til Bornholms Regionskommune. Tilsammen udgør det i alt 22,3 millioner kroner i 2019.

Tabel 10 - Forudsat finansiering af udgifterne i 2019, mio. kr. og 19-pl

Bloktilskud	2.373,3
Udviklingsbidrag	784,9
Bornholm	-22,3
I alt	3.135,9